

La revenja del riu

Francesc Mompó i Valls

Conte presentat en el 15è Premi de
narrativa curta per Internet TINET

Tinet
www.tinet.cat

Fa molts anys, potser des dels inicis dels temps, les altes muntanyes del nord, aquelles que feien alçar el cap si volies veure els núvols blancs i el blau del cel, generaren un riu que els arreplegara les llàgrimes quan plovia i les portaren terres avall fins on se'ls acabaren els peus. També deixaren que alguns barrancs i rierols descendiren per les carenes de nord enllà i els refrescara els cabells.

Mirada transparent i aigua generosa, el riu anà prenyant de vida la terra que besava. Ben prompte s'hi anà generant la vida. La terra ferma, de manera natural, li cedí estrets, gorges, passos, congosts i estretors perquè corrents, rieres, gorgs i barrancs dugueren l'aigua fins als darrers racons que abraçava el gran riu.

Serralades i penyals començaren a amistançar-se amb orgullosos arbres muntanyencs i amb herbes boscanes, amb generosos fruiters i amb saboroses verdures hortolanes. L'aigua i la terra feien florir la natura.

I la natura entonà cançons de felicitat. I al so de les melodies acudiren els animalons que li calia.

Durant segles, al llarg de tants segles com a dits tenen els homes a les mans, els animals, les plantes i l'aigua parlaren la mateixa llengua i tots s'hi entenien. Els temps semblava que s'hi haguera detingut i la felicitat fóra eterna.

És per això que quan començaren a venir d'altres espècies vegetals ningú no hi parà esment. La felicitat era permanent. Uns quants arbustos vinguts de ponent, atrets pel seu benestar, no els feien cap nosa. El riu era suficientment fort perquè els vessara generositat. Ningú no caigué que aquests éssers portaven terra aliena enganxada a les arrels.

Amb el temps començaren a venir arbres, i amb ells el pedram necessari perquè s'hi mantingueren drets i envoltats d'un postís orgull. Tampoc no hi passà res perquè el riu ho nodria tot i les seves aigües els regalaven vida.

També els animalons començaren a fer senda des del ponent per establir-se a les fèrtils ribes del riu. L'agradosa flaire de pinedes i de romers també féu d'esquer per a les bèsties de muntanya.

A poc a poc el gran riu, mare terra dels primigenis habitants, començà a ressentir-se un poc. I com que ningú no se n'adonava, ell començà a corcar algun dels barrancs més llunyans del seu llit. Tampoc ningú no hi parava esment mentre se li assecaven rierols. Com que tampoc no reaccionaven i continuaven assentant-se-li més ponentades, descendia el cabal de les torrentades i el cos del llit se li estretia cada vegada més.

Amb el temps començà a emmalaltir. Minvà l'aigua que el recorria i se li enfosquiren les transparències. Com que els habitants no hi feien massa cas, la mare muntanya li retirà part del cabal que solia regalar-li.

Així i tot ningú no hi féu res. Les ponentades eren cada vegada més nombroses i el riu començà a retirar-se de la terra que fins aleshores havia estat alimentant.

Aquell paradís havia deixat de ser-ho. Les diverses espècies que el poblaven ja no utilitzaven el mateix llenguatge.

Molts pocs éssers s'havien adonat que la mare muntanya del nord havia estat embassant les aigües per no deixar-les córrer riu avall. Aquelles terres ja no es mereixien ser besades per la fresca primigènia.

Una tercera part del gran riu s'havia convertit en un pudent aiguamoll ple de tarquim i de malalties. I els éssers, barreja indesxifrabla de ponent i de llevant, no li feien cas i li colonitzaven les extremitats que perdia. Sense membres sudencs el cos començà també a emmalaltir. Els arbres es corcaven i morien; les plantes deixaren de florir i s'infestaren de poll; els animals perderen immunitat i començaren a afeblir-se, molts d'ells morien i d'altres eren incapaços d'engendrar nous individus que servaren la llavor dels primers fills del riu.

Tot apuntava que les terres que la gran mare muntanya del nord havia generat s'extingirien sense remei i que les cadellades de ponent colonitzarien aquell espai, ja putrefacte i estèril.

Però la gran mare muntanya no estava disposada a veure com aquell fill que havia creat i que tan feliç havia vist créixer al llarg d'un mil·lenni desapareguera. Deixà que els nous habitants es confiaren mentre ella continuava embassant l'amor maternal en llacunes, tolls, estanys i gorgs de gran altitud. Així ningú no sospitava de les seves intencions.

Un dia, quan els nous colons ja estaven confiats del tot i s'havien possessionat per quasi totes les conques que havien anat dessecant, la gran mare muntanya del nord s'obrí el ventre i deixà anar cavallera tota l'aigua que havia acumulat durant anys.

Al·luvió, barrumbada, rubinada, riada, avinguda, inundació, desbordament tot servia per aniquilar aquella espècie que ho havia arruïnat tot. Cap ésser no quedà que recordara els temps de ponent.

A poc a poc, de bell nou tornaren a florir els fills de la gran mare muntanya del nord.

Primera edició en ePUB i PDF: juny de 2012.

Aquest relat fou presentat en la 15a edició del Premi de narrativa curta per Internet TINET, inclòs dins el cartell de Premis Literaris Ciutat de Tarragona 2011-2012 convocat per l'Ajuntament de Tarragona, Òmnium Cultural del Tarragonès i el Centre de Normalització Lingüística de Tarragona, amb el patrocini de la Diputació de Tarragona.

Publicat a www.tinet.cat.

Distribució sota llicència "[Reconeixement – No Comercial – Sense Obra Derivada \(by-nc-nd\) 3.0 Espanya](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/)" de Creative Commons.

